

ver begge Ægtefællers Samtykke. Efter hvad jeg kan se, opnaas der herved, at Manden nødes til at give Hustruen Indblik i sine Forretninger, at Hustruen er tilstrækkelig beskyttet mod en slet Ægtemand, fra hvem hun dog ikke vil skilles, og at den Beskyttelse, hendes Slægt kan unde hende, ikke bliver uheldbringende for Forholdet mellem Ægtefællerne“.

Vi skal først se paa, hvad disse Dr. Starckes tre af mig udhævede Punkter egentlig indeholder.

Ufravigelig Ordning af Ægteskabets retslige Karakter kan ikke betyde andet end Nægtelse af den nu overalt eksisterende Tilladelse for Ægtefællerne til selv at ordne sine økonomiske Forhold gennem Ægteskabskontrakt. Rigtignok finder Dr. S. et Par Sider i Forvejen, at det er et „korrekt Standpunkt“, naar Lovgivningen tillader, at denne ufravigelige Ordning fraviges „i Undtagelsestilfælde“; men da ufravigelig dog fornuftigvis ikke kan betyde andet, end at ingen Undtagelsesforhold skal tillades at gøre sig gjældende, antager jeg, at dette sidste blot ved en Uagtksomhed er kommet ind i Afhandlingen. Jeg antager saa meget tryggere dette, som Dr. S. atter et andet Sted bestemt fremhæver, at det netop er disse to Kræfter „den retslige Ordningens Afhængighed af frivillig Kontrakt, og økonomisk Uafhængighed, som virker rent ødelæggende paa det ægteskabelige Baands Fasthed“.

De økonomiske Forholde inden Ægteskabet er ikke i noget Land Gjenstand for en ufravigelig Ordning; Bestemmelserne i dette Kapitel er for Tiden overalt saadanne, at de kun bliver gjældende, hvor Parterne selv ikke anderledes bestemmer — gennem frivillig Kontrakt. Hvad Dr. S. nu vil, er altsaa at drage den økonomiske Side af Ægteskabslovgivningen ind under disse Loves obligatoriske Del.

I det andet Punkt bestemmer han, hvorledes han vil have denne Side ordnet. Det er nemlig som fuldstændigt Fælleseje. Hvad indebærer nu disse to Ord? Det økonomiske Princip, som menes med Særeje, kan kortelig udtrykkes saa: hvad der er mit, er mit; og hvad der er dit, er dit. Her synes mig ikke at være synderligt Rum aabent for „Stridsspørgsmaal om mit og dit“; det er jo netop disse Spørgsmaal, som her paa Forhaand er ordnede. Det nu faktisk eksisterende Princip kan udtrykkes saa: alt, hvad der er dit, (den kvindelige Parts) er mit; men intet af hvad der er mit, er dit. Her bliver der heller ikke Rum for Stridsspørgsmaal om mit og dit; det er altsammen ganske klart; der er én Gud og Muhamed er hans Profet — der er én Ejer, og det er Ægtemanden. I Modsætning til disse Principer kan Dr. S's udtrykkes saa: alt, hvad der er mit, er ogsaa dit, og alt hvad der er dit, er tillige mit. I Fortolkningen af denne Sats forekommer det mig at „Stridsspørgsmaalene“ kan faa og vil faa den allervideste Tumbleplads. Tænker man rent abstrakt, theoretisk paa Satsen, saa synes den at høre ind under disse filosofiske „tilsyneladende Selvmodsigelser“, som en almindelig Menneskeforstand aldrig kan opnaa Begribelsen af, og som ogsaa i vor Tid, da netop den menneskelige sunde Fornuft er blevet bragt i Anvendelse lige over for den metafysiske Tænkningens Fabeldyr, er blevet erkjendt som logisk meningsløse. Gjør man Forsøget paa at tænke den ud, saa bliver det for en, som stod